

Ph.D

Paper 1 : Research Methodology
Subject Code : R.M.-I

Unit - I

FUNDAMENTALS OF RESEARCH

Meaning and characteristics of Research – Research methodology – Aim and scope of research – Motivation and significance of Research – Difference between research and examination - Hypothesis

UNIT - II

QUALIFICATION FOR A RESEARCHER

Basic qualities needed for a researcher – Specialisation and proficiency command over language – selection of topic for research – Importance and utility of synopsis – kinds of synopsis

UNIT - III

TYPES OF RESEARCH

Descriptive, analytical, critical, historical, experimental, inter-disciplinary and comparative study of texts and authors – Editing – Meaning of Critical edition – Required materials for critical edition – Scope of critical edition in Sanskrit – Qualitative and quantitative research – Project – dissertation – Thesis and Monograph

Unit - IV

TOOLS OF RESEARCH

1. Histories – Dictionaries – Encyclopedias – Bibliographies – Concordance – Journals – Survey – Review – Digest articles – Inscriptions – Felicitation volumes and periodicals
2. Transliteration

Unit - V

PRESENTATION OF RESEARCH

Collection, classification, arrangement and analysis of Data – Cover page – Jacket – Title page – Preface – Acknowledgement – Introduction – Abbreviation – Errata – Table of contents – Synoptical table of contents and its chapters – Main body – general note – conclusion – Bibliography – appendix – glossary – index and notes

Books for reference

1. The methodology of research in India by T.P.Ramachandran
2. Methodology in Indological research by M.Srinarayana Murthy
3. Element of research methodology in Sanskrit by Keshav Chandra Dash

Paper 2 : **Ph.D** Topic of Research
Subject Code : RM-II

सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः

Unit I

स्वीयानुसन्धानशीर्षकमाधारीकृत्य एको निबन्धः

Unit II

संस्कृतभाषा

संस्कृतं नाम दैवी वाग् अन्वाख्याता महर्षिभिः - विवेचनम् - संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यम् -
संस्कृतभाषा प्रायः सर्वासां भारतीयभाषाणां जननी - विवेचनम् - संस्कृतकोशानधिकृत्य
निबन्धः

Unit III

वैदाः वेदाङ्गानि

ऋग्वेदस्य परिचयः - यजुर्वेदस्य परिचयः - सामवेदस्य परिचयः - अथर्ववेदस्य परिचयः -
शिक्षा - कल्पः - व्याकरणम् - ज्योतिषम् - निरुक्तम् - छन्दः

Unit IV

दर्शनम्

न्यायशास्त्रस्य परिचयः - वेदान्तशास्त्रस्य परिचयः - साङ्ख्यशास्त्रस्य परिचयः - योगशास्त्रस्य
परिचयः - वैशिष्ट्यदर्शनस्य परिचयः - मीमांसाशास्त्रस्य परिचयः

Unit V

साहित्यशास्त्रम्, अर्थशास्त्रम्, धर्मशास्त्रम् च

साहित्यशास्त्रस्य परिचयः - अर्थशास्त्रस्य परिचयः - धर्मशास्त्रस्य परिचयः

Ph.D (SANSKRIT)
PAPER 1: RESEARCH METHODOLOGY
QUESTION BANK

1. What is Research? What are the characteristics of Research?
अनुसंधानं नाम किम्? अनुसंधानस्य गुणाः के?
2. Write an essay on the equipment of a researcher in Sanskrit.
संस्कृतक्षेत्रे अनुसंधानकर्तुः साधनान्यधिकृत्य निबन्धः लेख्यः।
3. What is Data? Write in detail the types of data used for research.
विषयः कः? अनुसंधानक्षेत्रे विषयभेदान् आलोचयत।
4. Write a note on the nature and methods of presentation of a thesis.
अनुसंधानप्रबन्धरचनायाः स्वरूपं पद्धतिञ्च व्याख्यात।
5. What is a text? Explain various types of text.
पाठो नाम कः? तस्य भेदान् विवृणुत।
6. What is critical edition? Explain the principles of critical edition.
समीक्षात्मकं सम्पादनं नाम किम्? तस्य प्रकारान् विवृणुत।
7. Explain the importance of Critical edition in the field of Sanskrit.
संस्कृतक्षेत्रे समीक्षात्मकसम्पादनस्य प्राधान्यं विवृणुत।
8. Write an essay on types of Research.
अनुसंधानस्य प्रकारान् अधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।
9. What are the main divisions of textual criticisms?
ग्रन्थसमीक्षणस्य मुख्यान् भेदान् विशदयत।
10. Explain what are the research methods?
अनुसंधानपद्धतयः काः? विवृणुत ?
11. Write the difference between thesis and assignment.
शोधप्रबन्धस्य तथा शोधनिबन्धस्य भेदं निरूपयत।
12. What are the contents of research report? Explain the steps involved in drafting a report.
अनुसंधानोपनिबन्धने घटितविषयाः के? तस्मिन् अनुसृताः प्रणालीः विवृणुत।
13. Explain the difference between collection of data through questionnaire and schedules.
प्रश्नावलीमाध्यमेन सामग्रीसंकलनस्य तथा अनुसूचीमाध्यमेन सामग्रीसंकलनस्य भेदं निरूपयत।
14. Explain the qualities required for a researcher.
अनुसंधातुः उपेक्षितान् गुणान् विवृणुत।
15. Explain the scope and limitation of a research.
अनुसंधानस्य उपादेयतां परिमितं च विवृणुत।
16. Explain the term synopsis and write an essay on the importance and types of synopsis.
शोधप्रबन्धसारः नाम किम्? तस्य गुणान् प्रकारान् च विवृणुत।
17. Write notes on the following. टिप्पणीः लिखत।
 - i. Thesis. (शोधप्रबन्धः)
 - ii. Project (परियोजना)
 - iii. Dissertation (लघुशोधप्रबन्धः)
 - iv. Monograph (विषयांशानुसन्धानम्)
18. Write notes on following. टिप्पणीः लिखत।
 1. The word "Research" (अनुसंधानम्)

2. Survey of Literature (वाङ्मयपर्यवेक्षणम्)
3. Preparation of a research paper (शोधपत्रस्य प्रस्तुतीकरणम्)
4. Types of research topics (अनुसंधानशीर्षकप्रभेदाः)
5. Abbreviation (संकुचितपदसूची)
6. Table of contents (विषयसूची)
7. Glossary (पारिभाषिकशब्दकोशः)
8. Errata (शुद्धिपत्रम्)
9. Foot notes (पदटिप्पणी)
10. Chapterisation (अध्यायीकरणम्)
11. Bibliography (उपयुक्तग्रन्थसूची)
12. Appendices (परिशिष्टम्)
13. Index (अनुक्रमणिका)
14. Introduction (उपोक्तः)
15. Emendation (दोषसंशोधनम्)
16. Hypothesis (काल्पनिकसिद्धान्तः)
17. Transliteration (लिप्यन्तरीकरणम्)

Paper 3 : **Ph.D** Topic of Research
Subject Code : RM-II

सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः

Unit I

स्वीयानुसन्धानशीर्षकमाधारीकृत्य एको निबन्धः

Unit II

संस्कृतभाषा

संस्कृतं नाम दैवी वाग् अन्वाख्याता महर्षिभिः - विवेचनम् - संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यम् -
संस्कृतभाषा प्रायः सर्वासां भारतीयभाषाणां जननी - विवेचनम् - संस्कृतकोशानधिकृत्य
निबन्धः

Unit III

वैदाः वेदाङ्गानि

ऋग्वेदस्य परिचयः - यजुर्वेदस्य परिचयः - सामवेदस्य परिचयः - अथर्ववेदस्य परिचयः -
शिक्षा - कल्पः - व्याकरणम् - ज्योतिषम् - निरुक्तम् - छन्दः

Unit IV

दर्शनम्

न्यायशास्त्रस्य परिचयः - वेदान्तशास्त्रस्य परिचयः - साङ्ख्यशास्त्रस्य परिचयः - योगशास्त्रस्य
परिचयः - वैशिष्टिकदर्शनस्य परिचयः - मीमांसाशास्त्रस्य परिचयः

Unit V

आयुर्वेदस्य परिचयः, ग्रन्थकर्तारः आयुर्वेदे दर्शनानाम् प्रभावः, वैशेषिकसाङ्ख्ययोगदर्शनानां
विशिष्टं योगदानम् आयुर्वेदाय

M.Phil / Ph.D Sanskrit

Paper 3

:

Essay on Topic of Research

Subject Code

:

RM-II

Question Bank

सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः

१ . स्वीयानुसन्धानशीर्षकमाधारीकृत्य एको निबन्धो लेख्यः (अयं प्रश्नः अवश्यं प्रथमप्रश्नत्वेन दातव्यः)

संस्कृतभाषा

२. संस्कृतं नाम दैवी वाक् अन्वाख्याता महर्षिभिः - विवेचयत।
३. संस्कृतभाषायाः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
४. संस्कृतभाषा प्रायः सर्वासां भारतीयभाषाणां जननी - विवेचयत।
५. संस्कृतकोशानधिकृत्य निबन्धो लेख्यः।

वेदः वेदाङ्गानि

६. ऋग्वेदस्य परिचयो देयः।	१२. व्याकरणं नाम किम्?
७. यजुर्वेदस्य परिचयो देयः।	१३. ज्योतिषं नाम किम्?
८. सामवेदस्य परिचयो देयः।	१४. निरुक्तं नाम किम्?
९. अथर्ववेदस्य परिचयो देयः।	१५. छन्दः नाम किम्?
१०. शिक्षा नाम का?	
११. कल्पो नाम कः?	

दर्शनम्

१६. न्यायशास्त्रस्य परिचयो देयः।	१९. योगशास्त्रस्य परिचयो देयः।
१७. वेदान्तशास्त्रस्य परिचयो देयः।	२०. वैशेषिकदर्शनस्य परिचयो देयः।
१८. साङ्ख्यशास्त्रस्य परिचयो देयः।	२१. मीमांसाशास्त्रस्य परिचयो देयः।

साहित्यशास्त्रम्, अर्थशास्त्रम्, धर्मशास्त्रं च

२२. साहित्यशास्त्रस्य परिचयो देयः।	२४. धर्मशास्त्रस्य परिचयो देयः।
२३. अर्थशास्त्रस्य परिचयो देयः।	
